

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Cdo/436/2014
Identifikačné číslo spisu: 8110217138
Dátum vydania rozhodnutia: 29.11.2016
Meno a priezvisko: JUDr. Soňa Mesiarkinová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2016:8110217138.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Sone Mesiarkinovej a členov senátu JUDr. Heleny Haukvitzovej a JUDr. Mariána Sluka, PhD., v spore žalobcov 1/ V. W. bývajúcej v A., 2/ JUDr. R. K., bývajúcej v A., 3/ Ing. V. W., bývajúceho v A., 4/ V. W., bývajúceho v A., zastúpených advokátom JUDr. Jozefom Pirkovským, so sídlom v Prešove, Hlavná 19, proti žalovaným 1/ V. W., bývajúcej v W. zastúpenej advokátom JUDr. Dušanom Remetom, so sídlom v Prešove, Masarykova 2, 2/ Obec Terňa, Hlavná 119/58, Terňa, zastúpenej advokátom JUDr. Jozefom Mikloškom, so sídlom v Prešove, Sládkovičova 8, o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp.zn. 14 C 141/2010 (pôvodne vedený pod sp.zn 15 C 71/2001), o dovolaní žalovanej 1/ proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 28. apríla 2014 sp.zn. 8 Co 82/2013, takto

rozhodol:

- I. Dovolanie o d m i e t a.
- II. Žalobcovia 1/ až 4/ majú nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením z 10. februára 2009 zrušil rozsudok Krajského súdu v Prešove z 21. januára 2008 sp.zn. 8 Co 2/2007, 8 Co 15/2008 a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Následne Krajský súd v Prešove uznesením z 22. februára 2010 sp.zn. 8 Co 44/2009 pripustil zmenu žaloby v zmysle písomného podania žalobcov z 19. januára 2010 č.l. 206 a zrušil rozsudok (č.l. 103) a uznesenie (č.l. 154) Okresného súdu Prešov (ďalej aj „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

2. Okresný súd Prešov v poradí druhým rozsudkom z 28. februára 2013, č.k. 14 C 141/2010-59 určil, že do dedičstva po nebohom JUDr. R. W., patria nehnuteľnosti časti parciel KN XX/X zapísanej na LV č. XXX a KN XX/X, zapísanej na LV č. XXX kat. úz. S., ktoré sú v znaleckom posudku znalca Q. č. 4/03 z 5. decembra 2003 ohraničené bodmi ABFEDA o výmere 186 m² a bodmi BCGFB o výmere 45

m2. V prevyšujúcej časti žalobu vylúčil na samostatné konanie, v ktorom bude rozhodnuté aj o trovách konania. Poukázal na § 134 ods. 1 až 4, § 135a ods. 1 a 2, § 199 ods. 1 a 2, § 200 ods. 1 a 2, § 868, § 872 ods. 6, 125 ods. 1 a 2, § 132a ods. 1 Občianskeho zákonníka. Uviedol, že v danej veci sa jedná o situáciu, keď pôvodný žalobca začal oprávnenú držbu k veci z majetku v tzv. „socialistickom vlastníctve“ k pozemku, patriacemu do „socialistického vlastníctva“ a 10-ročná lehota na vydržanie mu uplynula až po novele Občianskeho zákonníka, preto na uvedený právny vzťah súd aplikoval Občiansky zákonník v znení zákona č. 509/1991 Z.z. Dospel k záveru, že právny predchodca žalobcov nadobudol vlastnícke právo k sporným častiam nehnuteľností vydržaním, keď k 5. júnu 1994 splnil podmienku dobromyseľnej a ničím nerušenej držby parciel č. 19/1 a 19/3 a k uvedenému dátumu vydržal vlastnícke právo po započítaní doby oprávnenej držby pred 1. januárom 1992. Proti tomuto rozhodnutiu podali odvolanie žalovaní 1/ a 2/.

3. Krajský súd v Prešove rozsudkom z 28. apríla 2014 sp.zn. 8 Co 82/2013, napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny (§ 219 ods.1, 2 O.s.p.), odvolanie proti výroku o vylúčení žaloby v prevyšujúcej časti na samostatné konanie odmietol s tým, že o náhrade trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil s rozhodnutím súdu prvej inštancie, keď reagoval na jednotlivé odvolacie námietky. Poukázal, že súd prvej inštancie v odôvodnení rozhodnutia výslovne uviedol, že pozemok v štátnom vlastníctve bol aj pred novelou zákonom č. 509/1991 Zb. spôsobilým predmetom oprávnenej držby, ktorá však nemohla vyústiť do nadobudnutia vlastníckeho práva vydržaním, keď predmetné obmedzenie odpadlo novelou zákonom č. 509/1991 Zb. Nový vlastnícky vzťah tak mohol vzniknúť nadobudnutím účinnosti zákona č. 509/1991 Zb.

4. Uvedené rozhodnutie odvolacieho súdu napadla dovolaním žalovaná 1/ (ďalej aj „dovolateľka“). Dovolateľka prípustnosť dovolania vyvodzovala z § 238 ods. 2 O.s.p., keď sa súdy nižšej inštancie dôsledne nevysporiadali s právnym názorom dovolacieho súdu vyslovenom v uznesení z 10. februára 2009 sp.zn. 5 Cdo 106/2008 vo vzťahu k námietke žalovanej, že vydržať nebolo možné majetok štátu, ktorým boli aj sporné pozemky. Prípustnosť, ako aj dôvodnosť dovolania ďalej odôvodnila ustanovením § 241 ods. 2 písm. a/ O.s.p. v spojení s § 237 písm. f/ O.s.p., a ustanoveniami § 241 ods. 2 písm. b/ a c/ O.s.p. Odňatie jej možnosti konať pred súdom videla v tom, že súd prvej inštancie uskutočnil výsluch žalobcu prostredníctvom dožiadaného súdu (Okresný súd Bratislava II), keď na takýto postup neboli splnené podmienky v zmysle § 122 O.s.p., ako aj že žalovaná 1/ nebola súdom vyzvaná na predloženie otázok pre žalobcu. Žalovanej 1/ bola obdobne odňatá možnosť konať pred súdom pri výsluchu právnych nástupcov žalobcu dožiadaným súdom, ktorý sa uskutočnil bez jej prítomnosti a prítomnosti jej právneho zástupcu, čím bol porušený princíp „rovnosti zbraní“. Zároveň namietala, že jej súd prvej inštancie odňal možnosť konať pred súdom tým, že sa procesne nevysporiadal s jej návrhmi na výsluch svedkýň do meritórneho rozhodnutia súdu, keď ich výsluch nerealizoval, ani dané návrhy na dokazovanie nezamietol. Procesné pochybenie súdu videla aj v tom, že súd na pojednávaní 3. mája 2004 vypočul svedka M. W., a to bez účasti strán sporu a ich právnych zástupcov, pričom žalovaná 1/ si predvolanie na pojednávanie ani neprevzala, v dôsledku čoho strany nemohli tomuto svedkovi klásť otázky. Namietala, že nebol dodržaný postup pri zmene zákonného sudcu, nakoľko spis bol pre zmenu rozvrhu práce bez bližšieho vysvetlenia alebo špecifikovania konkrétnych dôvodov pridelený sudkyňi Mgr. Anne Vargovej, pričom súd nezisťoval postoj a súhlas žalovanej 1/ s touto podstatnou zmenou. Namietala, že v konaní došlo k nedôvodným a zbytočným prietahom. Ako závažné porušenie práva na spravodlivý proces namietala postup odvolacieho súdu po zrušení jeho potvrdzujúceho rozsudku najvyšším súdom, keď sa odvolací súd listami adresovanými žalobcom označenými ako „zmena žaloby“ dopustil neprípustného hmotnoprávneho poučenia dedičov o potrebe zmeny žaloby v rozpore s § 5 O.s.p. Odvolací súd zároveň postupoval v rozpore s § 95 O.s.p, pretože na pripustenie zmeny žaloby neboli splnené podmienky ani preukázaný naliehavý právny záujem. Odvolací súd tak mal podľa názoru žalovanej 1/ odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmeniť a žalobu zamietnuť, pretože pôvodnému petitu žaloby nebolo možné objektívne vyhovieť. Ďalej sa dovolateľka podrobne zaoberala právnym posúdením veci. Navrhovala, aby dovolací súd rozhodnutie odvolacieho súdu zmenil tak, že žalobu žalobcov v celom rozsahu zamietne.

5. Žalobcovia, ani žalovaný 2/ sa k dovolaniu písomne nevyjadrili.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „dovolačný súd“) ako súd dovolací [(§ 35 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“)], po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená v súlade s § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP), preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie žalovanej 1/ je potrebné odmietnuť, pretože smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné (§ 447 písm. c/ CSP). Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) dovolací súd uvádza nasledovné:

7. Vzhľadom k tomu, že dovolanie bolo podané pred 1. júlom 2016, t.j. za účinnosti zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „O.s.p.“), dovolací súd postupoval v zmysle ustanovenia § 470 ods. 2 CSP (na základe ktorého právne účinky úkonov, ktoré nastali v konaní pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované), a procesnú prípustnosť dovolania posudzoval v zmysle ustanovení § 236, § 237 ods. 1, § 238 a § 239 O.s.p.

8. Žalovaná 1/ dovolaním napadla potvrdzujúci rozsudok odvolacieho súdu, ktorý nevykazuje znaky rozhodnutí uvedených v § 238 ods. 1, 2 a 3 O.s.p., voči ktorým bolo dovolanie prípustné.

9. Pokiaľ dovolateľka vyvodzovala prípustnosť dovolania z ustanovenia § 238 ods. 2 O.s.p. dovolací súd uvádza, že v prejednávanej veci sa odvolací súd od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci neodchýlil. Žalovaná 1/ namietala, že odvolací súd sa odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu týkajúceho sa právneho posúdenia, a to možného vydržania sporných pozemkov. Najvyšší súd však uznesením z 10. februára 2009 sp.zn. 5 Cdo 106/2008 zrušil rozsudok Krajského súdu v Prešove z 21. januára sp.zn. 8 Co 2/2007 a 8 Co 15/2008 a vec mu vrátil na ďalšie konanie, pretože dospel k záveru, že konanie pred odvolacím súdom trpelo vadou zmätočnosti. Odvolací súd tým, že sa odmietol zaoberať jedným z dôvodov odvolania žalovaných, odvolávajúc sa na ustanovenie § 205 ods. 3 O.s.p., hoci pre taký postup neboli žiadne zákonné dôvody, odňal žalovanej 1/ možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Dovolačný súd zároveň dospel k záveru, že konanie odvolacieho súdu bolo postihnuté aj tzv. inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Uviedol, že odvolací súd konal iba s jedným z viacerých právnych nástupcov pôvodného žalobcu, pričom z osvedčenia o dedičstve vyplýva, že ako ďalší dedičia po poručiťovi prichádzali do úvahy aj jeho manželka a deti. Ak je viac dedičov a dedičstvo ohľadne spornej veci nebolo ešte vyporiadané, nemôžu sa dedičia alebo jeden z nich bez ďalšieho domáhať, že sú jej vlastníkami. Dedičia z titulu dedičského nároku sú vecne legitimovaní len na podanie žaloby, že poručiťel bol v čase smrti vlastníkom veci. Podmienkou toho, aby súd mohol po smrti pôvodného žalobcu pokračovať s jeho právnym nástupcom je, aby žaloba bola zmenená na primerané určenie. O tom súd v rámci opatrení urobených podľa § 104 ods. 2 O.s.p. nového žalobcu (žalobcov) primerane poučí. Ak tak súd neurobí a naďalej koná o pôvodnej žalobe na určenie vlastníctva žalobcu, ktorý stratil spôsobilosť mať práva a povinnosti, zaťažší svoje konanie inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

10. Predmetné dovolanie by bolo prípustné len vtedy, ak by v konaní došlo k procesným vadám uvedeným v § 237 ods. 1 O.s.p. Žalovaná 1/ procesné vady konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. a/ až e/ O.s.p. netvrdila a ich existenciu nezistil ani dovolací súd; nepreukázané boli tiež vady konania namietané žalovanou 1/ (§ 237 ods. 1 písm. f/ a g/ O.s.p.).

11. Žalovaná 1/ namietala vadu konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. Podľa ustanovenia § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. dovolanie bolo prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

12. O procesnú vadu v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p., spočívajúcu v odňatí možnosti konať pred súdom, sa jednalo vtedy, ak súd v priebehu konania neumožnil účastníkovi vykonať práva priznané mu Občianskym súdnym poriadkom, a to najmä právo predniesť (doplniť) svoje návrhy, vyjadriť sa k rozhodným skutočnostiam, k návrhom na dôkazy a k vykonaným dôkazom, právo označiť navrhované

dôkazné prostriedky, právo so súhlasom predsedu senátu dávať v rámci výsluchu otázky účastníkom (svedkom) a právo zhrnúť na záver pojednávania svoje návrhy, vyjadriť sa k dokazovaniu i právnej stránke veci (§ 101 ods. 1, § 117 ods. 1, § 118 ods. 1 a 4, § 123, § 126 ods. 3, § 131, § 211, § 215 O.s.p.). Váda konania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. bola dôsledkom porušenia práva účastníka súdneho konania na spravodlivý súdny proces.

13. Obsahom práva na spravodlivý súdny proces (čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd - ďalej len „dohovor“) je umožniť každému bez akejkoľvek diskriminácie reálny prístup k súdu, pričom tomuto právu zodpovedá povinnosť súdu vo veci konať a rozhodnúť. Právo na spravodlivý súdny proces je naplnené tým, že všeobecné sudy zistia skutkový stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. Do práva na spravodlivý proces ale nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04), ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa rozhodlo v súlade s jeho požiadavkami (I. ÚS 50/04).

14. Dovolateľka namietala porušenie jej práva na spravodlivý súdny proces odvolacím súdom spočívajúcom v tom, že sa listami adresovanými žalobcom dopustil nepripustného hmotnoprávneho poučenia dedičov o potrebe zmeny žaloby v rozpore s § 5 O.s.p. Dovolací súd uvádza, že odvolací súd procesne poučil žalobcov v súlade s právnym názorom najvyššieho obsiahnutým v predchádzajúcom rozhodnutí najvyššieho súdu v danej veci (uznesenie najvyššieho súdu z 10. februára 2009 sp.zn. 5 Cdo 106/2008). Uvedeným postupom súdu nedošlo k porušeniu práva na spravodlivý súdny proces ani k odňatiu možnosti žalovanej 1/ konať pred súdom.

15. K námietke dovolateľky, že odvolací súd postupoval v rozpore s § 95 O.s.p., pretože na pripustenie zmeny žaloby neboli splnené podmienky a ani preukázaný naliehavý právny záujem, dovolací súd považuje za potrebné uviesť, že úvahu súdu, či výsledky doterajšieho konania nemohli byť podkladom pre konanie o zmenenej žalobe, súvisí s predbežným hodnotením dôkazov a je výsledkom vnútorného presvedčenia súdu a jeho myšlienkového postupu; správnosť tejto úvahy z hľadiska výskytu vady v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. dovolací súd nemôže prehodnocovať (rozhodnutie 49/2007 ZSP). Súčasne je potrebné poukázať na výlučné dispozičné právo žalobcu (žalobcov) so žalobou, preto prípadný, vadný procesný postup súdu prvej inštancie súvisiaci s návrhom na zmenu žaloby zo 17. decembra 2009 by sa dotýkal procesných práv žalobcu (žalobcov), ktorému patrí právo namietat vadu konania. Žalovanej 1/ ani týmto postupom nemohla byť odňatá možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.

16. Pokiaľ dovolateľka namietala, že súd prvej inštancie jej odňal možnosť konať pred súdom tým, že nerozhodol o jej návrhoch na vykonanie dokazovania a ňou navrhnuté dôkazy výsluchom svedkov nevykonala, dovolací súd uvádza, že táto námietka nie je dôvodná, pretože súd nie je viazaný návrhmi účastníkov na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhnuté dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z nich budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu (§ 120 ods. 1 O.s.p.) a nie účastníka konania. Ak súd v priebehu konania nevykoná všetky navrhované dôkazy, nezakladá to vadu konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p., lebo to nemožno považovať za odňatie možnosti konať pred súdom (R 125/1999, R 6/2000).

17. Dovolateľka zároveň namietala odňatie jej možnosti konať pred súdom z dôvodu, že súd prvej inštancie na pojednávaní 3. mája 2004 vypočul svedka bez účasti strán a ich právnych zástupcov, pričom žalovaná 1/ si predvolanie na pojednávanie ani neprevzala, v dôsledku čoho strany nemohli svedkovi klásť otázky. Dovolací súd uvádza, že ani táto námietka dovolateľky nie je dôvodná. Z ustanovenia § 101 ods. 2 O.s.p. vyplýva, že v neprítomnosti účastníka konania môže súd vec prejednať a rozhodnúť iba vtedy, ak bol účastník konania, ktorý sa nedostavil riadne predvolaný a ak nepožiadal včas z dôležitého dôvodu (spočívajúceho v jeho osobe) o odročenie pojednávania. Z obsahu spisu vyplýva, že na pojednávaní konanom 22. marca 2004 boli prítomní právni zástupcovia strán sporu. Zo

zápisnice o pojednávani (č.l. 94-95 spisu vedeného pod sp.zn. 15 C 71/2001) vyplýva, že dané pojednávane bolo odročené na 3. mája 2004 za účelom predvolania svedka s tým, že prítomní (teda aj právny zástupca žalovanej 1/) vzali termín pojednávania na vedomie bez osobitného predvolania. Súd následne osobitne predvolával aj žalovanú 1/ (bez bližšej konkretizácie účelu je predvolania), ktorej adresovaná zásielka bola súdu vrátená 20. apríla 2004 s poznámkou o neprevzatí zásielky adresátom v odbernej lehote. Právny zástupca žalovanej 1/ sa na pojednávani konanom 3. mája 2004 nezúčastnil, hoci bol súdom riadne predvolaný - oboznámený o danom termíne na pojednávani 22. marca 2004, svoju neprítomnosť neospravedlnil a ani súd nepožiadal o odročenie uvedeného pojednávania. Dovolací súd poukazuje, že v prípade, ak má strana zástupcu s plnomocenstvom pre celé konanie, všetky písomnosti, vrátane predvolania na pojednávane, súd doručuje len tomuto zástupcovi. Ak nemá účastník na pojednávani osobne niečo vykonať, stačí, aby na pojednávane bol predvolaný len jeho zástupca. Zástupca je totiž oprávnený na všetky úkony, ktoré môže v konaní urobiť účastník. Postup súdu, keď prejednal vec v neprítomnosti žalovanej 1/ resp. jej právneho zástupcu bol preto v súlade s § 101 ods.2 O.s.p.

18. Pokiaľ dovolateľka ďalej namietala vadu v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. spočívajúcu v tom, že výsluch žalobcu a následne aj jeho právnych nástupcov bol v rozpore s § 122 O.s.p., bez prítomnosti žalovanej a jej právneho zástupcu, resp. bez výzvy súdu na predloženie prípadných otázok žalovanej 1/, dovolací súd uvádza, že žalovaná 1/ mala možnosť vyjadriť sa k vykonaným dôkazom. Na pojednávani 10. júna 2002 súd oboznámil prítomných (na ktorom boli osobne prítomní žalobca a jeho právny zástupca, žalovaní 1/ a 2/, ako aj ich právny zástupca) s výpoveďou žalobcu dožiadaným súdom zo 6. decembra 2001. Na pojednávani 4. decembra 2012 (na ktorom boli osobne prítomní právny zástupca žalobcov 1/ až 4/, žalovaná 1/, právny zástupca žalovaných) súd konštatoval vypočutie žalobcov prostredníctvom dožiadaného súdu, pričom oboznámil ich výpovede. Žalovaná 1/ výsluch žalobcov v ďalšom konaní nenamietala, ako ani nenavrhlala vykonať v konaní ďalšie dôkazy. Žalovaná 1/ taktiež mala možnosť namietat rozsudok súdu prvej inštancie (č.k. 14 C 141/2010-59) vyhlásený 28. februára 2013 v riadnom opravnom prostriedku. Žalovaná 1/ túto možnosť využila a uplatnila svoj vplyv na konanie podaním odvolania, v ktorom uviedla z akých dôvodov považuje rozhodnutie súdu prvej inštancie za nesprávne, pričom uvedenú vadu (namietanú v dovolaní) v odvolacom konaní výslovne nenamietala. Odvolací súd sa s jej námietkami, ktoré hodlala predostrieť súdu prvej inštancie, v odôvodnení svojho rozhodnutia dostatočne vypořiadal. Dovolací súd poukazuje na to, že žalovaná 1/ v danej situácii dosiahla cestou riadneho opravného prostriedku sledovaný účel (vplyv na konanie). Jej tvrdenie o odňatí možnosti pred súdom konať z tohto dôvodu nemá preto žiadne opodstatnenie (viď R 39/1993).

19. Dovolateľka ako ďalšiu vadu konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. namietala prietahy v súdnom konaní. Prietahy v súdnom konaní, nie sú judikatúrou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky považované za dôvod, ktorý by zakladal procesnú vadu konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. (viď napríklad rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktoré bolo uverejnené v časopise Zo súdnej praxe pod č. 4/2005). Námietka, že v konaní dochádzalo k prietahom, sa netýka okolnosti, ktorá bola by spôsobilá založiť prípustnosť dovolania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

20. Dovolateľka ďalej namietala, že v konaní došlo k procesnej vade v zmysle § 237 ods. 1 písm. g/ O.s.p., lebo vec na súde prvej inštancie prejednal a rozhodol nezákonný sudca, keď spis bol pridelený sudkyni Mgr. Anne Vargovej.

21. Právo na zákonného sudcu je zaručené v čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi, príslušnosť súdu ustanoví zákon. Uvedený ústavný príkaz predstavuje pre každého účastníka konania rovnakú záruku, že na rozhodovanie o jeho veci sú povolané súdy a sudcovia podľa vopred daných zásad (procesných pravidiel). Otázke práva na zákonného sudcu venovali pozornosť viaceré rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky, napr. I. ÚS 52/97, II. ÚS 87/01, II. ÚS 15/96, III. ÚS 116/06, IV. ÚS 161/08, IV. ÚS 191/08. Ústavný súd pojem zákonného sudcu vykladá tak, že ním je sudca, ktorý spĺňa zákonom ustanovené predpoklady na funkciu sudcu a ktorý bol určený na prejednanie a rozhodnutie veci v súlade s rozvrhom práce.

22. Z obsahu spisu vyplýva, že daná vec bola počas konania pridelená viacerým sudcom na základe pravidiel obsiahnutých v Rozvrhu práce Okresného súdu Prešov. Spor bol po podaní žaloby pridelený sudkyňi JUDr. Anne Ilčinovej. Na základe opatrenia predsedu okresného súdu o zmene rozvrhu práce podľa § 26 ods. 3 písm. e/ zákona č. 335/1991 Zb. bola vec pridelená z dôvodu stáže sudcu sudkyňi JUDr. Anne Kovaľovej (č.l. 117 spisu vedeného pod sp. zn. 15 C 71/2001). V zmysle zmeny rozvrhu práce (dodatok č. 30) na rok 2006 bola vec pridelená sudkyňi Mgr. Anne Vargovej (úradný záznam nachádzajúci sa na č.l. 152 spisu vedeného pod sp.zn. 15 C 71/2001). Dňa 12. júla 2010 bola vec po zrušení rozsudku a vrátení veci na ďalšie konanie súdu prvej inštancie, pridelená na rozhodnutie sudcovi JUDr. Eduardovi Valenčinovi (čl. 4 spisu vedeného pod sp.zn. 14 C 141/2010). Následne bola vec v zmysle pravidla č.8 k rozvrhu práce pridelená pôvodnej sudkyňi Mgr. Anne Vargovej (č.l. 5 a 6 spisu vedeného pod sp.zn. 14 C 141/2010). Dovolací súd dospel k záveru, že žalovanej 1/ nebolo odňaté právo na zákonného sudcu. Navyiac žalovaná 1/ počas konania túto skutočnosť ani nenamietala.

23. Dovolateľka v dovolaní taktiež namietala, že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Tzv. iná vada konania v súlade s doterajšou konštantnou judikatúrou najvyššieho súdu nezakladala procesnú prípustnosť podaného dovolania (viď R 37/1993 a niektoré ďalšie rozhodnutia najvyššieho súdu sp.zn. 3 Cdo 219/2013, 3 Cdo 888/2015, 4 Cdo 34/2011, 5 Cdo 149/2010, 6 Cdo 134/2010, 6 Cdo 60/2012, 7 Cdo 86/2012 a 7 Cdo 36/2011). Dovolací súd mohol pristúpiť k preskúmaniu tohto dovolacieho dôvodu len v procesne prípustnom dovolaní, čo však nie je prípad prejednávanej veci.

24. Dovolateľka vo svojom dovolaní tiež namietala, že rozhodnutia súdov nižšej inštancie sú po právnej stránke nesprávne. Nesprávne právne posúdenie veci súdom však prípustnosť dovolania nezakladalo (viď R 54/2012 a viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp.zn. 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011, 7 Cdo 26/2010 a 8 ECdo 170/2014), preto sa týmito námietkami dovolací súd nemohol zaoberať.

25. Dovolateľka dovolaním napadla aj výrok odvolacieho súdu, ktorým odvolací súd odmietol odvolanie voči výroku súdu prvej inštancie o vylúčení žaloby v prevyšujúcej časti na samostatné konanie. Dovolací súd uvádza, že uvedený výrok hoci je súčasťou rozsudku odvolacieho súdu má povahu uznesenia. V danom prípade je dovolanie podané proti výroku uznesenia odvolacieho súdu o odmietnutí odvolania, ktoré nevykazuje znaky ani jedného z uznesení uvedených v ustanoveniach § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. Nejde o zmeňujúci ani o potvrdzujúci výrok uznesenia odvolacieho súdu, preto prípustnosť dovolania podľa § 239 O.s.p. neprichádza do úvahy. Vo vzťahu k tomuto výroku nebola preukázaná ani procesná vada konania zakladajúca prípustnosť dovolania v zmysle § 237 ods. 1 O.s.p. Dovolací súd uvádza, že k odňatiu možnosti konať pred súdom môže dôjsť aj odmietnutím odvolania strany sporu, ak pre takéto rozhodnutie neboli splnené všetky predpoklady. V danej veci však o takýto prípad nejde. Odvolací súd správne odmietol odvolanie žalovaných smerujúce proti uzneseniu súdu prvej inštancie o čiastočnom vylúčení veci na samostatné konanie, pretože sa jedná o uznesenie, ktoré patrí medzi uznesenia upravujúce vedenie konania, proti ktorým odvolanie v zmysle § 202 ods. 3 písm. a/ O.s.p. nebolo prípustné. Správnym rozhodnutím o odmietnutí odvolania preto žalovanej 1/ neodňal možnosť konať pred súdom.

26. V danom prípade prípustnosť dovolania žalovanej 1/ nemožno vyvodiť z ustanovenia § 238 O.s.p., 239 O.s.p. ani z ustanovenia § 237 ods. 1 O.s.p., preto najvyšší súd dovolanie odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP ako procesne neprípustné.

27. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

28. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.